

Tajmingen av
**Jesu
återkomst!**

För den sista
generationens kristna

**Anders
Gärdeborn**

Innehåll

Introduktion	2
Ska vi kunna veta dagen?	3
Millenniumveckan	6
Jubelåren	8
Historisk överblick	10
Den tredje och den sjunde dagen	10
Kiliasmens utveckling	12
Bibelkronologin	13
Jubelårsverifiering	25
Datomet för Jesu återkomst	27
Nu då?	27

Tajmingen av Jesu återkomst!

För den sista generationens kristna

Anders Gärdeborn

Bibelcitat i **rött** är från SFB, Svenska Folkbibeln, 2015.

Bibelcitat i **KAPITÄLER** är alternativa översättningar.

Speciellt relevanta delar är markerade **på detta sätt.**

Delar väsentliga för bibelkronologin är markerade **på detta sätt.**

Copyright © 2024 Anders Gärdeborn

Kontakt: lignum@telia.com

Webb: www.gardeborn.se

YouTube: [@Bibelkanalen](https://www.youtube.com/c/Bibelkanalen), www.youtube.com/c/Bibelkanalen

ISBN: 978-91-527-8789-2

Introduktion

När kommer Jesus tillbaka? Ryggmärgssvaret hos många kristna är att det kan vi inte veta och det ska vi inte heller kunna veta. Det anses vara en noga bevarad himmelsk hemlighet. Det finns två huvudsakliga orsaker till denna uppfattning:

För det första, har inte Jesus själv sagt att **den dagen eller stunden känner ingen** (Matt 24:36)? Och står det inte att **Herrens dag kommer som en tjuv om natten** (1 Tess 5:2)? Dessa vanliga invändningar kommer att bemötas redan i nästa kapitel.

För det andra, många bibeltroende kristna har genom historien försökt förutsäga när Jesus kommer tillbaka, och när Han inte dykt upp som förväntat har de fått stå där med skam. Så låt oss inte upprepa misstaget att åter måla in oss i ett hörn. Men tänk om Gud medvetet har dolt tidpunkten ända till idag när Han, för första gången i historien, försett oss med ett verktyg som gör det möjligt att förutsäga den. Verktuget består av en *bibelkronologi* från skapelsen till evigheten där återkomsten går att tidsbestämma. Sådana kronologier har naturligtvis gjorts tidigare, men denna skiljer sig från tidigare försök i flera *avgörande* avseenden:

- **Kronologin är till 100 % hämtad från Bibeln.** Den baserar sig *uteslutande* på bibliska uppgifter, öppna för var och en som vill kontrollera dem. (Inte ens de något tvetydiga regentlängderna som finns i Bibeln behöver användas.) Andra kronologier blandar biblisk data med tidsangivelser från den sekulära historien (som är osäkra), astronomiska händelser (som är mångtydiga) och/eller personliga uppenbarelser (som är subjektiva).
- **Kronologin är förutsagd.** En noggrann bibelexegetik visar att bibelhistorien sträcker sig över 7000 år. En direkt summering av Bibelns tidsuppgifter ger *exakt* denna siffra.
- **Kronologin är komplett.** Det saknas inte en enda tidsuppgift nödvändig för att rekonstruera den bibliska historien. Gud har alltså inte på något sätt utelämnat oss åt gissningar.
- **Kronologin är verifierad.** En *ofrånkomlig följd* av summeringen av de bibliska tidsuppgifterna är att många av de viktigaste händelserna i bibelhistorien inträffar på jubelår (som kommer i 50-årsintervaller). Jubelåren fungerar som checkpoints som bekräftar att vi räknat rätt. Kronologin är därför *internt* bevisad.

Orsaken till att vi idag, till skillnad mot tidigare, har börjat kunna räkna ut tiden för återkomsten är att vi är så nära att vi behöver börja förbereda oss. Gud har börjat lyfta undan en slöja som legat över tidigare generationers ansikten. Men Han gör det inte genom ny *uppenbarelse* vid sidan av Bibeln, utan genom nytt *ljus* från den helige Ande över vad som redan står där. Jag gör inga anspråk på att vara en primär mottagare av sådant ljus. Största delen av den research som ligger bakom kronologin är gjord av pastor Tim Warner från South Carolina i USA, och den finns presenterad i hans bok *The Time of the End*.

Vi står inför förverkligandet av orden till Daniel: **Dessa ord [om slutet] ska förbli gömda... till den sista tiden** (Dan 12:9). *Underförstått: Men inte längre!*

Ska vi kunna veta dagen?

Många, kanske de allra flesta, menar att Jesu återkomst kommer att ske överraskande och utan förvarning. I detta kapitel kommer jag att utmana den uppfattningen. Gud ger oss information på en behov-av-att-veta grund, och på grund av att återkomsten idag närmar sig med stormsteg, är kunskap om tidpunkten kritisk.

Först kan vi konstatera att Jesus inte kan komma tillbaka *i detta nu* (våren 2024) eftersom ett antal saker måste förverkligas *innan* Han kommer:

- **Födslovåndor** under vedermödan. De sju sista åren före återkomsten kallas *vedermödan*, och efter att ha räknat upp många trångmål under denna tid säger Jesus att Han kommer **strax efter de dagarnas VEDERMÖDA** (Matt 24:29).
- **Ett kosmiskt drama.** Återkomsten kallas *Herrens dag*, och Joel säger att **solen ska vändas i mörker och månen i blod innan Herrens dag kommer** (Joel 2:31).
- **Antikrists framträdande.** Bibeln förutsäger att en hatisk figur kallad *Antikrist* ska dyka upp under vedermödan, och om honom säger Paulus: **När det gäller vår Herre Jesu Kristi ankomst... Låt ingen bedra er... Först måste avfallet komma och laglöshetens människa [Antikrist] träda fram... så att han sätter sig i Guds tempel och säger sig vara Gud.** (2 Tess 2:1-4)

Jesu ord i Matt 24:36 är nog det vanligaste argumentet för att vi inte ska kunna veta tiden för återkomsten: **Den dagen eller stunden känner ingen: inte himlens änglar, inte ens Sonen, ingen utom Fadern.** Versen är från Jesu stora eskatologiska tal, så låt oss ta detta som utgångspunkt i en analys av vad Bibeln lär i frågan:

Apostlarnas fråga. Efter att Jesus förutsagt templets förstörelse (Matt 24:2) frågar apostlarna sin Mästare: **När ska det ske? Och vad blir tecknet på din återkomst och den här tidsålderns slut?** (Matt 24:3) Apostlarna var vid denna tid ännu inte medvetna om att Jesu återkomst låg långt i framtiden (jämför kapitlet *Kiliasmens utveckling*), och därför svarar Jesus med att profetiskt beskriva både templets förstörelse (som skedde 70 e.Kr.) och sin återkomst (som ännu inte skett). Svaret inkluderar *tidpunkten* för återkomsten.

Jesu svarar (med en ordagrannare översättning än ovan): **Den dagen eller stunden HAR INGEN [ännu] UPPTÄCKT (perfekt): inte himlens änglar, inte ens Sonen, ingen utom Fadern.** (Matt 24:36 med "ännu" tillagt som förtydligande)

- Jesus använder verbformen perfekt vilket innebär att ingen *vid den dåvarande tidpunkten* hade upptäckt dagen. Han säger aldrig att ingen *någonsin* kommer att göra det. Guds frälsningsplan går igenom olika stadier, och Gud övertäcker och avtäcker efter behov.
- Tidigare i talet hänvisade Jesus till profeten Daniel: **När ni ser 'förödelsens styggelse', som profeten Daniel talar om, stå på helig plats – läsaren bör förstå det rätt...** (Matt 24:15) Referensen till Daniel är alltså inte i första hand riktad till apostlarna. Det bör betyda att Daniels ord har större relevans idag än på deras tid.
- Jesu refererar till "*förödelsens styggelse*" som finns i en profetia i Daniels bok, och

också här ställs den nyfikna frågan **hur länge** dröjer det innan **slutet** kommer? (Dan 12:6) Svaret avslöjar varför Jesus väljer att hänvisa till just den profetian: **Dessa ord ska förbli gömda och förseglade till den sista tiden.** (Dan 12:9) *Det innebär att förseglingen bryts när vi är där.* Daniel hade tidigare fått ett liknande besked: **Du, Daniel, ska gömma dessa ord och försegla bokrullen till den sista tiden.** (Dan 12:4) Detta kan jämföras med Uppenbarelseboken där "den sista tiden" har kommit närmare: **Försegla inte profetians ord i denna bok, för tiden är nära.** (Upp 22:10)

- Den brutna förseglingen i "den sista tiden" beskrivs också som en kunskapsökning: **Många ska forska i [bokrullen] och kunskapen ska bli stor.** (Dan 12:4) Dock inte för alla! **Ingen ogudaktig ska förstå detta, men de förståndiga ska förstå det.** (Dan 12:10) Om du som läsare vill tillhöra denna senare grupp är bibelkronologin för dig.
- Som svar på frågan "hur länge dröjer det innan slutet kommer?" får Daniel alltså veta att kunskapen kommer att öka när vi närmar oss den tiden. Och *det är precis vad som håller på att hända idag*, inte minst genom bibelkronologin. Profetians uppfyllande är i sig ett tecken på att vi är nära sluttiden.
- Apostlarna själva levde dock inte i "den sista tiden", och därför tillhörde de inte den skara som kunde räkna ut sluttiden. Därför sa Jesus sa till dem: **Det är inte er [apostlarnas] sak att veta vilka tider eller stunder som Fadern i sin makt har bestämt.** (Apg 1:7) Att ett sådant uttalande inte kan generaliseras till att gälla alla människor under alla tider förstår vi av att Jesus också sa till apostlarna att **inte gå bort till hedningarnas område** (Matt 10:5). Efter missionsbefallningen (Matt 28:18-20) är denna befallning naturligtvis överspelad.

Noas dagar. Därefter liknar Jesus situationen vid återkomsten med läget strax före syndafloden: **Så som det var under Noas dagar, så ska det vara när Människosonen kommer. Under dagarna före floden åt de och drack, de gifte sig och blev bortgifta ända till den dag då Noa gick in i arken, och de visste ingenting förrän floden kom och ryckte bort dem alla.** (Matt 24:37-39) Här kontrasteras "Noa" mot "alla":

- "alla" blev totalt överraskade av floden och "rycktes bort". Motsvarande borttryckande finns i den sista tiden, och Jesus kallar det ett **hopsamlade**: **Som när ogräset samlas ihop och bränns upp i eld ska det bli vid tidens slut.** Människosonen ska sända ut sina änglar, och de ska **samla ihop** ur hans rike allt som förleder och alla som gör orätt och kasta dem i den brinnande ugnen. (Matt 13:40-42)
- Noa har däremot tagit Guds förmaningar på allvar och förberett sig genom att bygga en båt. Därför blir han inte överrumplad av syndafloden utan räddas undan dess vatten. (1 Mos 6-8)

Tjuven om natten. Jesus fortsätter: **Det förstår ni att om husägaren visste när på natten tjuven kom, då hade han hållit sig vaken och inte låtit någon bryta sig in i hans hus.** (Matt 24:43)

- **Märk att en kunskap om tiden är en förutsättning för att kunna vaka.** Det är genom att veta **när** tjuven kommer som husägaren kan vaka och så undvika katastrof. Många utläggningar av versen säger precis tvärtom, något i stil med "eftersom vi inte kan veta måste vi vaka".

- När Paulus refererar till Jesu liknelse begränsar han därför förödelsen till dem som inte tagit reda på när tjuven kommer: När det gäller **tider och stunder**... Ni vet själva mycket väl att Herrens dag kommer som en **tjuv** om natten... Men ni, **bröder**, lever **inte i mörker** så att den dagen kan överraska er som en tjuv... Låt oss **därför** inte sova som de andra utan hålla oss **vakna** och **nyktra**. (1 Tess 5:1-6) Paulus kontrasterar folk i allmänhet mot "bröderna". De förra blir överraskade, men inte de senare. Och just "därför" att bröderna inte lever "i mörker" gällande "tider och stunder" kan de hålla sig "vakna".

Jesu förmaning. I nästa andetag fortsätter Jesus: **Bl!** (*imperativ*) **därför beredda också ni för i en stund när ni inte väntar det kommer Människosonen.** (Matt 24:44)

- Här använder Jesus verbformen imperativ som innebär en uppmaning. Han beordrar beredskap! Och hur blir man beredd? Förebilden är naturligtvis husägaren som Jesus just talat om, och denne förberedde sig genom att ta reda på *tiden* för tjuvens ankomst. Analogt förbereder vi oss genom att skaffa oss kunskap om när Jesus kommer, och om vi gör det kommer vi inte att bli överrumplade.
- Men vilka syftar Jesus på när Han säger att Han kommer när "ni" inte väntar det? Det var också Petrus fråga vilket framkommer från Lukas redogörelse av händelsen: **Petrus frågade: "Herre, talar du om oss i den här liknelsen, eller om alla?"** (Luk 12:41) Jesus svarar *ingendera* genom att berätta en liknelse om två sorters förvaltare med uppsikt över andra (vilket eventuellt är en metafor för pastorer och församlingsföreståndare). Jesus inleder med: **Vem är den trogne och kloke förvaltaren som hans herre KOMMER ATT SÄTTA** [futurum => Jesus talar om framtiden] **över sina tjänare för att ge dem deras mat i rätt tid?** (Luk 12:42) Den ena förvaltaren tar väl hand om sin "församling", medan den andra inte bryr sig. Och *bara* för denne onde förvaltare ska hans **herre komma en dag när han inte väntar det... och han ska hugga honom i stycken och ge honom hans plats bland de trolösa** (Luk 12:46). Så det är uppenbarligen allvarligt att inte hörsamma Jesu uppmaning!
- Senare visar sig Jesus för Johannes och uppprepar att överraskningsmomentet bara gäller dem som inte tagit Hans förmaning på allvar och hållit sig vakna (genom att ta reda på tiden): **Om du inte håller dig vaken ska jag komma som en tjuv, och du ska inte veta vilken stund jag kommer över dig.** (Upp 3:3)

I Dan 12:11 får vi beskedet: **Från den tid då det dagliga offret avskaffas och förödelsens styggelse ställs upp** [i templet] **ska det gå 1290 dagar** [till "slutet", v.8]. Dessa händelser är så unika att de med all sannolikhet kommer att vara tydligt identifierbara, och senare ska vi se att de inträffar vid vedermödans mitt. Om inte förr kan vi alltså från den dagen exakt börja räkna ner till återkomsten. *Men då är det troligen för sent att börja förbereda sig*, vilket liknelsen om de tio jungfrurna i fortsättningen av Jesu eskatologiska tal visar. Kontexten är vedermödan, och eftersom Jesus inleder med "då" handlar liknelsen om denna:

Då [vedermödan] ska himmelriket bli som när tio jungfrur [metaforen visar att alla är troende] tog sina lampor och gick ut för att möta brudgummen [Jesus]. Fem av dem var oförståndiga [jmf "de förståndiga ska förstå", Dan 12:10] och fem var kloka. De oförståndiga tog sina lampor men tog inte med sig någon [extra] olja ["kunskap" och "förstånd" i Dan 12:4,10], medan de kloka tog olja i kärlen tillsammans med sina lampor. När brudgummen dröjde blev de alla dåsiga och somnade [problemet är inte att sova utan att sakna extra olja]. Vid midnatt [mitten av vedermödan] hördes ett rop: Brudgummen är här [signalen i Dan 12:11 att 1290 dagar återstår]! Gå ut och möt honom! Då vaknade alla jungfrurna och gjorde i ordning sina lampor. De oförståndiga sade till de kloka: Ge oss av er olja, våra lampor slocknar [oljan räcker inte pga bristande förberedelse]! De kloka svarade: Den skulle inte räcka både till oss och till er [det har blivit för sent att skaffa kunskap och förstånd]. Gå i stället till dem som säljer och köp. Men när de hade gått i väg för att köpa kom brudgummen, och de som var redo gick med honom in till bröllopfesten [vid återkomsten, Upp 19:7]. Och dörren stängdes [jmf Noa och arken, 1 Mos 7:16]. Till slut kom de andra jungfrurna tillbaka och sade: Herre, Herre, öppna för oss! Men han svarade: Jag säger er sanningen: Jag känner er inte [jmf dem som säger "Herre, Herre" i Matt 7:21-23]. Håll er därför PÅ ALERTEN, för ni HAR [ännu] INTE UPPTÄCKT vilken dag eller timme han kommer. (Matt 25:1-13)

Millenniumveckan

Jag är Gud, och det finns ingen annan Gud... Jag förkunnar från början vad som ska komma. (Jes 46:9-10) En rak tolkning av detta bibelord innebär att skapelsedagarna ("från början") förkunnar resten av bibelhistorien ("vad som ska komma"). Detta är utgångspunkten för bibelkronologin i detta häfte. Bibelns skapelsevecka är både historisk och profetisk: *Historiskt* skapade Gud under en bokstavlig vecka bestående av sex arbetsdagar följda av en vilodag (sabbat). *Profetiskt* speglas detta i Bibelns historia som tilldrar sig under en *millenniumvecka* bestående av sex tusenårsperioder av arbete följda av ett *sabbatsmillennium* av vila. Detta sista millennium kallas i Skriften för *Guds rike* eller *Himmelriket* (som alltså inte är ett rike *i* himlen utan från himlen). På grund av dess varaktighet kallas det ibland också för *Tusenårsriket*. (Se figur 1.)

Figur 1. *Millenniumveckan* är en profetisk spegling av skapelseveckan.

Tanken att bibelhistorien består av dessa sju tusenårsperioder kallas *kiliasm* efter det grekisk ordet för tusen som är *kilo*. Kiliasmen framgår tydligt i Skriften även om den inte finns beskriven på ett enskilt ställe. Den tillhör de sanningar som är *progressivt* (stegvist) uppenbarade. Gud har presenterat sina ledtrådar undan för undan genom Bibelns tillkomsthistoria av cirka 1500 år:

- **Adam** får varningen att **den dag** du äter av trädet med kunskap... ska du döden dö (1 Mos 2:17). Men trots att han inte hörsammade Guds varning levde han vidare i 930 år. Hur går det ihop? (Några försöker med att Adam dog *andligt*, men det motsägs av att varningen förverkligades i att jord ska du åter bli (1 Mos 3:19) vilket uppenbarligen beskriver *fysisk* död.)
- **Mose** löser gåtan i Psalm 90 som handlar om just skapelseveckan (v.2), Adams och människans livslängd och död (v.3-4) samt döden som ett resultat av synd och dom (v.5-11). I detta sammanhang säger Mose: **Tusen år är i dina ögon som dagen TIDIGARE som försvann, som en av nattens NATTVÄKTER.** (v.4) Med "dagen tidigare" menar Mose Adams dag som ju hade passerat när Mose levde. Det är alltså denna dag som är 1000 år i Guds ögon, och därför dog Adam "samma dag" som han åt av trädet. Alla patriarkerna före floden (utom eventuellt Henok) blev nästan 1000 år, men *ingen* översteg gränsen. Så Gud begränsade människans livslängd till 1000 år på grund av Adams synd.
De tusen åren är också som en "nattväkt". En sådan var 4 timmar på denna tid, det vill säga en sjättedel av en dag, och 1000 år är en sjättedel av hela historien fram till sabbatsmillenniet.
Mot slutet av Psalmen (v.12-17) vidgar Mose perspektivet från Adams dag (då fördömsen kom) till alla dagar fram till Herrens återkomst (då fördömsen tas bort): **Lär oss att våra dagar är räknade... Kom tillbaka, Herre! Hur länge dröjer du?** (v.12-13) Vi får gå till Nya testamentet för att få den fråga besvarad.
- **Petrus** svarar på Moses fråga om hur länge Herren dröjer: **En sak får ni inte glömma, mina älskade: för Herren är en dag som tusen år och tusen år som en dag.** (2 Pet 3:8) Petrus använder citatet som ett sätt att uppmuntra sin omgivning som under förföljelser börjat bli otålig över att Kristi återkomst dröjer. Märk att Petrus i detta sammanhang utökar Mose uttalande om att *tusen år är som en dag* till att *en dag är som tusen år*, och utökar därmed den *profetiska växlingskursen* mellan dagar och millennier från *första* dagen (då Adam dog) till *alla* dagar (fram till Kristi återkomst). Därmed har han svarat på Mose fråga om hur länge Herren dröjer.
Petrus fortsätter med Herren dröjer inte med att uppfylla sitt löfte (v.9) vilket förstärker slutsatsen att han har Ps 90 i åtanke där Mose frågar Herre! Hur länge dröjer du? (v.13)
- **Paulus** visar tydligt på den profetiska parallellen mellan Guds vila på den sjunde skapelsedagen och den slutliga vilan på det sjunde millenniet. För att göra detta inför han ytterligare en "vila", nämligen den som israeliterna fick erfa i det Förlovade landet efter den 40-åriga ökenvandringen. Han betraktar denna vila som tillfällig och som en "försmak" av den slutliga vilan i Guds rike. (I följande citat använder Paulus begreppet "*i dag*" som en nyckel som identifierar Jesu återkomst): **När nu ett löfte finns kvar om att få komma in i hans vilja [Guds rike], låt oss då akta oss så att ingen av er visar sig gå miste om det... Det är vi som tror som går in i vilan [Guds rike]... På ett ställe säger han... Gud vilade på den sjunde dagen från alla sina verk. Men här [citat från Ps 95:11] säger han: De ska aldrig komma in i min vilja**

[Förlovade landet (Ingen av de ursprungliga ökenvandrarerna utom två nådde dit)]... Därför bestämmer han på nytt en dag [Jesu återkomst], **i dag**, när han långt senare säger genom David [Ps 95:7-8] vad som redan är sagt: **I dag** [dvs vid återkomsten], om ni hör hans röst, förhärda inte era hjärtan. För om Josua hade fört dem in i vilan [Guds rike], skulle Gud inte senare ha talat om en annan dag [återkomsten]. Alltså kvarstår en sabbatsvila [Guds rike] för Guds folk. Den som går in i hans vila [Guds rike] får vila sig från sina gärningar, liksom Gud vilade [på sjunde skapelsedagen] från sina. (Hebr 4:1-10)

- **Johannes** avslutar den progressiva uppenbarelsen av kiliasmen genom att i Bibelns sista bok entydigt definiera längden på Guds rike: **De levde och regerade med Kristus i tusen år.** (Upp 20:4)

Det kan vara intressant att notera att Adam blev 930 år (1 Mos 5:5) och kung David blev 70 år (2 Sam 5:4), det vill säga 1000 år tillsammans. Jesus fullbordar vad de båda påbörjade. Han är **den siste Adam** (1 Kor 15:45) och Han ska ta över sin **fader Davids tron** (Luk 1:32). Föga förvånande varar Jesu regeringstid i Guds rike i 1000 år.

Jubelåren

Bibelkronologin blir komplett först när vi introducerar ytterligare ett koncept nämligen *jubelår*. Dessa infördes när Gud instruerade sitt folk om den jordbrukscykel de skulle följa i det Förlovade landet: **Sex år** ska du... skörda avkastningen från jorden, men under **det sjunde året** ska landet ha sabbatsvila... Du ska räkna **sju årssabbater**, det vill säga sju gånger sju år, så att tiden för de sju årssabbaterna blir **49**. Då ska du... låta basunen ljuda med kraftig ton... Ni ska helga **det 50:e året** och utropa frihet i landet för alla dess invånare... Ett jubelår ska detta **50:e år** vara för er. (3 Mos 25:3-11) Vi ser återigen mönstret med sex enheters arbete plus en enhet vila. Jorden skulle brukas i sex år och vila det sjunde, men i detta fall avbryts rytmen med jämna mellanrum. Efter sju sådana sjuårsperioder eller *årsveckor*, det vill säga efter 49 år, skulle man skjuta in ett jubelår (figur 2) med följande instruktioner: **Var och en av er ska då återvända till sin arvedel och var och en av er ska återvända till sin släkt.** (3 Mos 25:10). För att *bibelkronologin ska stämma är det viktigt att skjuta in jubelåret efter var sjunde årsvecka oavsett om Bibeln uttryckligen nämner det eller inte.*

	Skörd	Skörd	Skörd	Skörd	Skörd	Skörd	Sabbat
Årsvecka 1	1	2	3	4	5	6	7
Årsvecka 2	8	9	10	11	12	13	14
Årsvecka 3	15	16	17	18	19	20	21
Årsvecka 4	22	23	24	25	26	27	28
Årsvecka 5	29	30	31	32	33	34	35
Årsvecka 6	36	37	38	39	40	41	42
Årsvecka 7	43	44	45	46	47	48	49
							50

Figur 2. **Jordbrukscykeln:** Varje "årsvecka" avslutas med ett sabbatsår. Efter sju sådana årsveckor skjuts ett jubelår in.

Bibelkronologin visar (vilket vi snart ska se) att Jesus kommer tillbaka sex millennier efter skapelsen, och eftersom varje millennium består av 20 jubelår (20 x 50 år = 1000 år), så sker återkomsten på det 120:e jubelåret (6 millennier x 20 = 120 jubelår). Denna siffra bekräftas av Petrus när han jämför Guds dom vid syndafloden med Guds dom vid Jesu återkomst: **För länge sedan fanns det himlar och en jord som uppstod ur vatten och genom vatten, och SOM BLEV SPARAD i kraft av Guds ord, genom VILKET [dvs ordet] den dåtida världen gick under. Men de himlar och den jord som nu finns har genom samma ord sparats åt eld... då de gudlösa människorna ska dömas och gå under.** (2 Pet 3:5-7) Här beskrivs två "himlar och jord" som blivit "sparade" genom *samma* Guds ord innan Guds dom kommer:

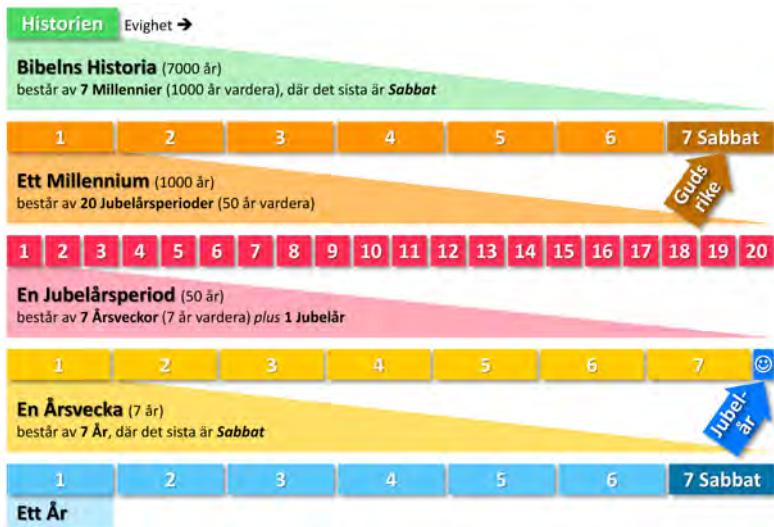
- ***Domen i vatten vid syndafloden.*** Det finns bara ett Guds ord som anger hur lång tid jorden "sparas" inför denna dom: **Min Ande ska inte KÄMPA MED människorna för alltid på grund av deras förvillelse. De är kött och deras tid ska vara **120 år**.** (1 Mos 6:3) Detta är tiden från förutsägelsen tills floden kommer.
- ***Domen i eld vid återkomsten.*** Denna dom fördröjs alltså med *samma* Guds ord, det vill säga med 120 år. Men här handlar det om jubelår vilket vi förstår av att Petrus i sammanhanget (2 Pet 3:8-9) refererar till Psalm 90 som vi sett handlar om millenniumveckan. Det innebär att det förflyter 120 x 50 = 6000 kalenderår mellan skapelsen och återkomsten. Då inträder Guds rike då Gud inte längre behöver "kämpa med människorna".

Även Mose liv speglar frälsningsplanen om man konverterar kalenderår till jubelår. Vid 40 års ålder blev han **främling i ett främmande land** (2 Mos 2:22), och efter 2000 år (40 x 50) blev Abraham kallad att tillsammans med sina efterkommande **bo som främlingar i ett land som inte är deras** (1 Mos 15:13). Vid 80 års ålder offrades det första **påskalammet** (2 Mos 12:21), och efter 4000 år (80 x 50) har **vårt påskalamm Kristus blivit slaktat** (1 Kor 5:7). Och när Mose dog vid 120 års ålder gick folket **in i det [Förlovade] land som Gud gav åt Israels barn** (Jos 1:2), och efter 6000 år (120 x 50) ska de rättfärdiga **få ärva Guds rike** (1 Kor 6:9). Det är Josua, den hebreiska formen av "Jesus", som för in gudsfolket i det Förlovade landet på samma sätt som Jesus gör det i Guds rike.

Historisk överblick

Låt oss nu sammanfatta och kombinera alla begrepp vi stött på hittills (figur 3):

- Hela den bibliska historien består av sju tusenårsperioder, där den sista är ett sabbatsmillennium (Guds rike).
- Varje millennium består av 20 jubelårsperioder med 50 år vardera.
- Varje jubelårsperiod består av sju årsveckor plus ett inskjutet jubelår.
- Varje årsvecka består av sju år, där det sista är ett sabbatsår.
- Varje **år** är ett solvarv.

Figur 3. **Bibelhistorien** uppdelad i millennium, jubelårsperioder, årsveckor och år.

Den tredje och den sjunde dagen

Den uppmärksamme bibelläsaren lägger märke till att många profetiska förutsägelser av Guds rike äger rum på den tredje dagen (eller efter två dagar) alternativt på den sjunde dagen (eller efter sex dagar). Också detta får sin förklaring i millenniumveckan. En dag motsvarar en tusenårsperiod, och Guds rike inträffar på den tredje dagen *från Jesu första ankomst* eller på den sjunde dagen *från skapelsen*. Här följer några exempel:

- **Förklaringsberget.** Här fick tre av apostlarna en *vision* om Guds rike där Jesus samtalar med Mose och Elia. Att det var en vision förstår vi av att Jesus själv säger det när Han efter händelsen förmanar apostlarna: **Berätta inte VISIONEN (horama) för någon.** (Matt 17:9) Att visionen gällde Guds rike förstår vi av att Jesus före händelserna delger sina apostlar: **Några av dem som står här ska inte smaka döden förrän de fått se [i visionen] Människosonen komma i sitt rike.** (Matt 16:28) Uppfyllelsen kom efter cirka en vecka: **Sex dagar därefter tog Jesus med sig Petrus, Jakob och hans bror Johannes och förde dem upp på ett högt berg... Då förvandlades han inför dem: hans ansikte lyste som solen** [som i Guds rike, Upp

22:5]. (Matt 17:1-2) *Visionen* om Guds rike inträffade alltså "efter sex dagar" eftersom *förverkligandet* av samma rike kommer att inträffa efter sex tusen år.

Petrus var en av de tre apostlarna på Förklaringsberget, och han berättar senare om händelsen: *Vi var ögonvittnen* [genom visionen] *till hans majestät* [Jesus som kung i Guds rike]. *Han fick ära och härlighet från Gud Fadern när rösten kom...: "Han är min Son..."* Den rösten hörde vi själva från himlen när vi var med honom på *det heliga berget* [Förklaringsberget]. (2 Pet 1:16-18)

- **Sinai Berg.** Herrens härlighet vilade på Sinai berg och molnskyn täckte berget *i sex dagar*, men *på sjunde dagen* kallade han på Mose ur skyn. (2 Mos 24:16) Guds härlighet är dold i sex dagar men visar sig den sjunde, precis som för Guds rike.
- **Jeriko.** Intagandet av staden inledde erövringen av Kanaans land som är en profetisk förebild för Guds rike. Därför är tajmingen inte förvånande: *På sjunde dagen steg de upp tidigt... och tågade sedan runt [Jeriko]... Då höjde folket ett härskri, och man blåste i basunerna... Då störtade murarna samman och folket... intog staden.* (Jos 6:15,20)
- **Bröllopet i Kana.** *På tredje dagen* var det bröllop i Kana. (Joh 2:1) På detta bröllop *uppenbarade Jesus sin härlighet* (v.11), och det är ett profetiskt mönster för Lammets bröllop som kommer att inleda Guds rike. Det sker *både* på den tredje dagen (från Jesu första ankomst) och på den sjunde dagen (efter skapelsen). Den senare tidsuppgiften kan härledas från det föregående kapitlet där berättelsen om Johannes Döparen är noga upphängd på tidsflödet. Berättelsen inleds med *Detta är Johannes vittnesbörd...* (Joh 1:19) som blir den första dagen. Sedan delas den följande händelseutvecklingen upp i tre delar som alla inleds med *Nästa dag...* (v.29,35,43) som därför blir den andra, tredje respektive fjärde dagen. När sedan kapitel två inleds med *På tredje dagen* blir det därför även den sjunde dagen.
- **Kvinnan vid Sykars brunn** var samariska, och när hon vittnade för sina landsmän om vad Jesus hade gjort för henne *bad de att han skulle stanna kvar hos dem, och han stannade där två dagar* (Joh 4:40). Samarierna räknades som hedningar, och Jesus stannade alltså hos dem under motsvarande 2000 år vilket är helt enligt frälsningsplanen. Sedan Jesu första ankomst sprids evangeliet till hedningarna, medan judarna lever utspridda över jorden i diasporan, men efter de två "dagarna" kommer de att på nytt bli ett huvudfokus i Guds räddningsplan.
- **Den barmhärtige samariern** är en profetisk parallell till Jesus. Han förbarmade sig över mannen som råkat ut för rövare *tog honom till ett värdshus och skötte om honom. Nästa dag tog han fram två denarer* och gav till värdshusvärdens sade: *Sköt om honom. Och kostar det mer ska jag betala när jag kommer tillbaka.* (Luk 10:34-35) Varför just två denarer? Svaret finns i en annan liknelse, den om vingårdsarbetarens lön, där värdet av en denar definieras: *Han kom överens med dem om en dagslön på en denar.* (Matt 20:2) Två denarer skulle alltså räcka för två dagar motsvarande 2000 år tills den barmhärtige samariern "kommer tillbaka".
- **Templet som Jesu kropp.** Jesus säger *riv ner det här templet, så ska jag resa upp det på tre dagar*, och Johannes förtydligar att *templet han talade om var hans kropp*

(Joh 2:19,21). Templet är alltså en metafor för Jesu kropp, och på samma sätt som Jesus uppstod *på tredje dagen* (Matt 20:19) så kommer templet att göra det. Det går exakt 2000 år mellan Jesu död och början av vedermodan (vilket vi senare ska se), och då kommer templet att byggas upp igen.

- **Hoseas profetia.** Jag ska vara som ett lejon [Jesus]... Jag går min väg, jag återvänder till min boning [himmelsfärden] tills de erkänner sin skuld och söker mitt ansikte [judarnas omvändelse]... **Efter två dagar** gör han oss levande igen [uppståndelsen], **på tredje dagen** låter han oss uppstå, så att vi får leva inför hans ansikte [i Guds rike]. (Hos 5:14-6:2) Kan det bli tydligare?

Kiliasmens utveckling

Jesu apostlar verkar ha trott på en snar Jesu återkomst. Petrus säger att slutet på allting är nära (1 Pet 4:7), Paulus talar om vi som lever och är kvar till Herrens ankomst (1 Tess 4:15), Johannes påminner att den sista tiden är här (1 Joh 2:18) och Jakob nämner att domaren står för dörren (Jak 5:9). Det fanns till och med ett rykte bland apostlarna om att Johannes aldrig skulle behöva dö eftersom Jesus hade sagt att om jag vill att han ska vara kvar tills jag kommer, vad rör det dig [Petrus]? (Joh 21:22). Mot slutet av sitt liv rättade Johannes till missförståndet genom ett förklarande tillägg i sitt evangelium: **Men Jesus hade inte sagt till honom att han inte skulle dö, utan: "Om jag vill att han ska vara kvar tills jag kommer, vad rör det dig?"** (Joh 21:23)

Men mot slutet av sina liv tycks apostlarna ha insett att återkomsten skulle dröja, vilket framkommer i bibelböcker skrivna sent som Andra Petrusbrevet, Hebreerbrevet och Uppenbarelseboken. Denna växande förståelse åtföljdes av (eller kanske orsakades av) en ökande kännedom om millenniumveckan. Men kunskapen var fragmentarisk, vilket också var syftet. Apostlarnas uppgift var att evangelisera och inte att räkna ut tiden för återkomsten. Därför säger Jesus: **Det är inte er [apostlarnas] sak att veta vilka tider eller stunder som Fadern i sin makt har bestämt.** (Apg 1:7) Som vi sett betyder inte detta att det aldrig är någons sak att veta.

Men kunde apostlarna verkligen ha fel? Om de ändrade sig i tron på en snar återkomst, undergräver det inte legitimiteten i deras undervisning? Här måste vi skilja mellan vad apostlarna *trodde* och vad de *lärde*. Det är deras undervisande *text* som är inspirerad av Guds Ande vilket är en garant för dess tillförlitlighet. Och texten har uttryck som *kan* tillåta en snar återkomst men *kräver* det inte. Kanske ska formuleringarna motivera till vaksamhet under alla tider?

Apostlarna vidarebefordrade (troligen muntligt) sin begränsade kunskap om kiliasmen till de första kyrkofäderna. Dessa var lärjungar till apostlarna i första eller andra led, och därför hade de förstahandskunskap om vad apostlarna lärde. Här följer några citat som visar deras uppfattning:

- **Barnabas** (Paulus medarbetare): "Herren kommer att slutföra allting på *sextusen år* eftersom *en dag för honom är som tusen år*... På *sex dagar*, det vill säga *sex tusen år*, kommer allting att fullbordas. Och han *vilade den sjunde dagen*."

- **Polykarpos** (Johannes lärjunge): "**Papias** av Hierapolis... en lärjunge till aposteln som lutade sig mot Kristi bröst [d.v.s. Johannes] och **Clemens** [i Fil 4:3]... förstod att arbetet under de *sex dagarna* refererade till Kristus och hela kyrkan."
- **Irenaeus** (130-202): "För på så många *dagar* som jorden gjordes, på lika många *tusen år* ska den slutföras... För *Herrens dag är som tusen år* , och på *sex dagar* skapades allting. Det är därför uppenbart att de kommer att avslutas på det *sextusende året* ."
- **Justinus Martyren** (tidigt 100-tal): "Adam fick veta att han skulle dö *den dag* han åt av trädet, och vi vet också att han inte blev *tusen år* . Vi har också förstått att uttrycket ' *en dag för Herren är tusen år* ' är kopplat till denna fråga."

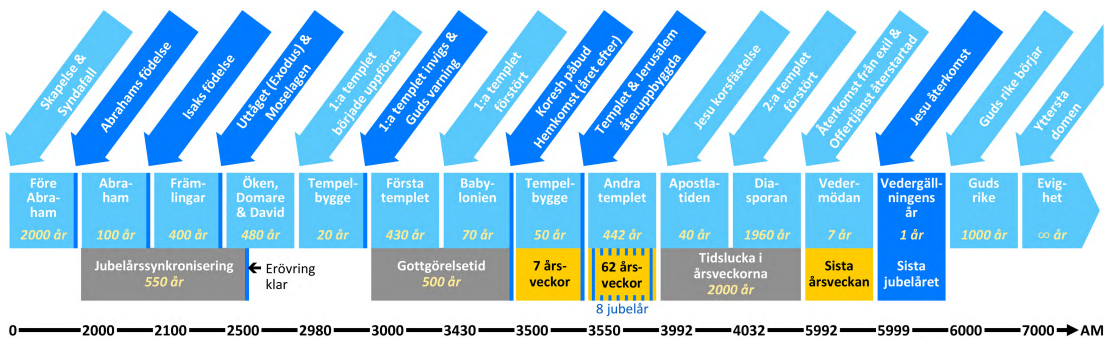
Genom det grekiska inflytandet över kyrkan ersattes dock kiliasmen tämligen snart av amillennialismen som inte betraktar Guds rike som ett jordiskt och tusenårigt välde, utan allegoriserar och förändligar det till ett tillstånd i hjärtat hos den troende. I ett sådant tankeklimat är naturligtvis kiliasmen utesluten.

Men kiliasmen har sin återkomst idag! Det sker inte minst genom den bibelkronologi som presenteras i nästa kapitel.

Bibelkronologin

Bibelexegetiken i tidigare kapitel har visat att Bibelns historia sträcker sig över 7000 år. Slutsatsen bekräftas av att denna tid *exakt* kan återskapas genom en direkt summering av tidsuppgifter från Bibelns olika böcker. Det är denna övning vi nu ska ta oss an.

Figur 4 visar kronologins uppbyggnad. (Den finns även förstordad på omslagets baksida):

Figur 4. Bibelkronologin.

- **Svarta linjen** är en *tidsskala*. Bibelhistorien börjar med skapelsen, och därför blir årtalen för de bibliska händelserna uttryckta som *år efter skapelsen*, eller *anno mundi* förkortat *AM* på latin. (Till exempel skedde skapelsen 0 AM, Jesus korsfästes 3992 AM och Guds rike kommer att börja 6000 AM.)
- **Blå pilar** anger ett antal *händelser* i den bibliska historien. **Mörkblå pilar** är händelser som inträffar på *jubelår*.

- **Blå rutor** är perioder vars längd går att räkna ut från bibliska uppgifter. Längderna varierar mellan 1 år och 2000 år. (Skalan är m.a.o. inte linjär.) **Mörkblå streck** i slutet av en period anger att den avslutas med ett jubiläum. (Eftersom dessa firades var *femtionde* år så inträffar de på årtal som slutar med -49 AM eller -99 AM.)
- **Grå rutor** är också perioder men (till skillnad från blå rutor) inte nödvändiga för att räkna fram totalsumman 7000 år. Deras roll är att styrka tillförlitligheten ytterligare eller i något fall att visa att en händelse inträffar på ett jubiläum.
- **Gula rutor** är Daniels årsveckor beskrivna i Dan 9. Liksom tidigare markeras jubiläum med mörkblå streck, och de ska läggas till efter var sjunde årsvecka enligt 3 Mos 25.

Tidsuppgifterna i Gamla testamentet är hämtade från den hebreiska *Masoretiska texten*, MT. På tvåhundralet före Kristus översattes Skriften till grekiska, och resultatet är *Septuaginta*, LXX. De två textvarianterna innehåller några avvikande tidsuppgifter, och experterna är oense vilken av dem som är den rätta. Bibelkronologin ger oss dock ett verktyg att avgöra frågan eftersom endast MT:s tidsuppgifter ger den förväntade och verifierade kronologin.

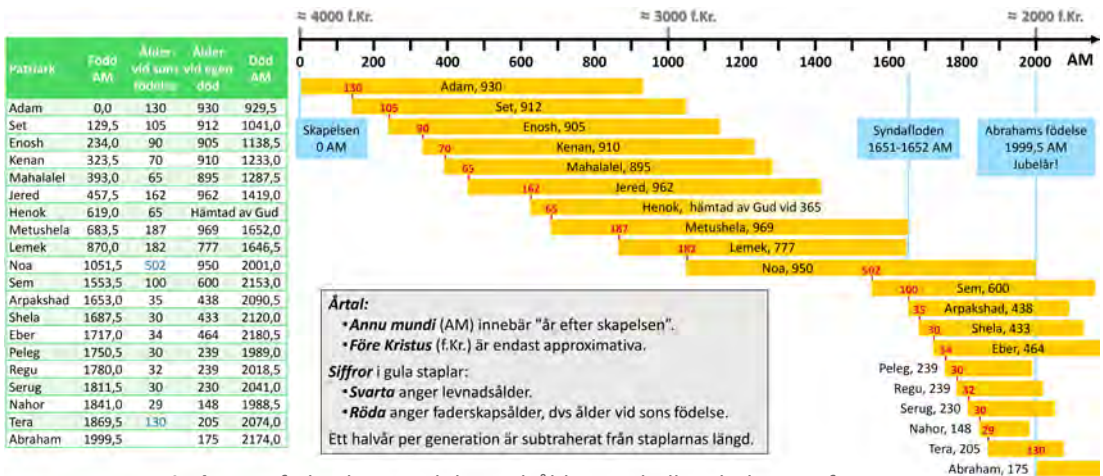
I detta sammanhang bör betonas att även judarna använder en kalender som räknar år efter skapelsen, men *deras kalender är inte densamma som den som presenteras här*. Judarnas kalender grundar sig på skriften *Seder Olam* från cirka 160 e.Kr, och denna verkar ha manipulerat tidsuppgifterna i syfte att omöjliggöra att årsveckorna i Dan 9:24-27 skulle kunna användas till att tidsmässigt visa att Jesus var den utlovade Messias.

Före
Abraham
2000 år

I Första Mosebokens femte och elfte kapitel finns en komplett släktlista från den första människan, Adam, till stamfadern för den judiska nationen, Abraham. Med några undantag uttrycks varje generation på formen: **När a var x år blev han far till b. Sedan a hade fått b levde han y år och fick söner och döttrar. A:s hela ålder blev alltså x + y år. Därefter dog han.** Summerar man alla dessa faderskapsåldrar (x:en) visar det sig

att Abraham föddes år 2008 AM. Men då har man gjort det osannolika antagandet att alla söner föddes exakt på sina fäders födelsedagar. I verkligheten bör födslarna varit någorlunda jämt utspridda över åren, och därför behöver vi justera för detta. Hur?

Skriften informerar oss om att Adam var 130 år när han fick sin son Set (1 Mos 5:3). Eftersom Bibeln använder så kallad *inkluderande räkning* så innebär det att Adam var på sitt 130:e levnadsår eller mellan 129 och 130 år. Samma resonemang gäller även för de övriga patriarkerna, så för att få slutsiffran så exakt som möjligt måste vi *dra av ett halvår per generation* i genomsnitt. Detta är gjort i vänstra tabellen i figur 5 som visar att Abraham föddes 1999,5 AM, det vill säga mitt i det 2000:e året efter skapelsen. Den högra sidan av figur 5 sprider ut patriarkerna utmed en tidslinje.

Figur 5. Patriarkernas faderskaps- och levnadsåldrar i tabell- och diagramform.

De två blåmärkta åldrarna i tabellen finns inte explicit angivna i Bibeln, men de kan räknas ut från andra *bibliska* uppgifter: När **Noa** var 600 år kom syndafloeden (1 Mos 7:11), och två år senare var Sem 100 år (1 Mos 11:10), dvs skillnaden i ålder är 502 år. När **Tera** dog vid 205 års ålder (1 Mos 11:32) lämnade Abraham Haran (Apg 7:4) då han var 75 år (1 Mos 12:4), dvs skillnaden i ålder är 130 år.

Att Abraham föddes exakt på det 2000:e året kan naturligtvis inte bevisas eftersom uträkningen innehåller ett statistiskt antagande. Men med detta rimliga antagande hamnar födelsen exakt där den borde enligt kiliasmen. Från Abraham och framåt behöver inga sådana antaganden göras (vilket vi strax ska se), och därför finns det goda skäl att anta att Gud varit lika noggrann före Abrahams födelse som efter densamma. Märk också att Noa dog år 2001 AM som med de statistiska osäkerheterna kan ha sammanfallit med Abrahams födelse. En ny era i frälsningsplanen ersätter den gamla!

Abraham

100 år

Perioden sträcker sig från Abrahams födelse till födelsen av hans son Isak. Längden är tydligt angiven: **Abraham var 100 år när hans son Isak föddes.** (1 Mos 21:5)

Främlingar

400 år

Efter Isaks födelse följde en svår tid för Israels folk: **Dina** [Abrahams] **efterkommande ska bo som främlingar i ett land som inte är deras där man ska göra dem till slavar och förtrycka dem i 400 år.** (1 Mos 15:13, citerat i Apg 7:6) Perioden börjar med Abrahams "efterkommande", det vill säga Isak, och slutar när hebreerna inte längre är "främlingar", det vill säga vid uttåget från slaveriet i Egypten. Det betyder att patriarkerna, förutom tiden i Egypten, betraktades som "främlingar" medan de ännu bodde i Kanaans land. Det bekräftas av Isaks välsignelse av sin son Jakob: **Du får inta det land som Gud gav åt Abraham [Kanaans land], det land där du nu bor som främling.** (1 Mos 28:4)

Jubelårssynkronisering 550 år

Denna period förklaras i kapitlet *Jubelårsverifiering*.

Öken, Domare & David 480 år

Efter uttåget ur Egypten vandrade Israel i öknen under 40 år innan de började inta det Förlovade landet. Tiden i landet utmärktes av en period styrd av domare följt av en period styrd av de två första kungarna, Saul och David. Under den tredje kungens, Salomos, tid startade bygget av det första templet. Hela perioden från uttåget till byggstarten finns

tidbestämd: **I det 480:e året efter det att Israels barn drog ut ur Egypten... började [Salomo] bygga Herrens hus.** (1 Kung 6:1)

Tempel- bygge 20 år

Förutom templet byggde Salomo ett kungapalats åt sig själv, och byggtiderna för de båda husen är noggrant specificerade: **Salomo byggde alltså på huset [templet] i 7 år. Det tog 13 år innan Salomo fick sitt eget hus färdigt.** (1 Kung 6:38-7:1) Den sammanlagda byggtiden finns bekräftad: **Sedan Salomo i 20 år hade byggt på de två husen, Herrens hus och kungapalatset...** (1 Kung 9:10)

Första templet 430 år

Första templet, *Salomos tempel*, stod under 430 år. Perioden börjar vid tempelinvigningen när Gud visade sig för Salomo och gav honom både en uppmuntran och en varning: **Sedan Salomo hade byggt färdigt Herrens hus och även kungapalatset... visade sig Herren för Salomo...**

Herren sade till honom:... Detta hus som du har byggt har jag helgat för att där fästa mitt namn för evig tid... Men om ni och era barn vänder er bort från mig... då ska jag 1) utrota Israel ur det land som jag har gett dem. Det hus som jag har helgat åt mitt namn 2) ska jag då förkasta från mitt ansikte. (1 Kung 9:1-7) Gud verkställde dessa båda varningar när han lät den babyloniske kungen Nebukadnessar **1) föra bort folket i exil sedan han 2) ödelagt Jerusalem med dess tempel.**

I Hesekiels bok kallas perioden från Guds varning (vid templets invigning) till varningens förverkligande (vid templets förstörelse) för "missgärningsår", och periodens längd går att räkna ut: **Detta ska vara ett tecken för Israels hus. Och du [Hesekiel] ska lägga dig på vänstra sidan och lägga Israels folks missgärning på dig... Jag ska lägga deras missgärningsår på dig. De ska motsvaras av samma antal dagar, **390 dagar**... När du har fullgjort dem ska du lägga dig en gång till, nu på högra sidan. Du ska bära Juda folks missgärning under **40 dagar**, en dag för varje år. Jag har tilldelat dig **en dag för varje år**. Mot det belägrade Jerusalem [under Nebukadnessar] ska du vända ditt ansikte... och du ska profetera mot det.** (Hes 4:3-7) Hesekiel fick alltså profetiskt illustrera "missgärningsåren" genom att ligga ner "en dag för varje år". Riket var vid denna tid delat så han låg 390 dagar för Nordriket (Israel) och 40 dagar för Sydriket (Juda). Summan blir 430 dagar som alltså motsvarar de 430 missgärningsår som förlöper mellan templets invigning och dess förstörelse.

Baby-
lonien

70 år

Efter att Nebukadnessar förstörde Jerusalem med dess tempel fördes folket i fångenskap till Babylonien. Längden på denna period är 70 år: Hela detta land ska ödeläggas och förstöras, och dessa länder ska tjäna Babels kung i 70 år. (Jer 25:11, också Jer 29:10) Att tiden ska räknas från Jerusalems förstörelse framgår av Dan 9:2: Jag, Daniel, kom att i skrifterna lägga märke till det antal år som... skulle fullbordas för Jerusalems ödeläggelse, nämligen 70 år.

Gottgörelsetid
500 år

Gottgörelsetiden är en "grå period" vilket innebär att den inte är kritisk för att kunna rekonstruera den kompletta kronologin. Men den bekräftar på ett genialiskt sätt att summan av de två senaste perioderna är 500 år.

Syftet med fångenskapen i Babylon finns i 2 Krön 36:21: Landet skulle få gottgörelse för sina sabbater – så länge det låg öde hade det sabbat – till dess att **70 år** hade gått. Gud hade ju instruerat israeliterna att under sex år ska du... skörda avkastningen från jorden, men under det sjunde året ska landet ha sabbatsvila (3 Mos 25:3-4). Och Han varnade också för vad som skulle hända om denna lag inte åtllyddes: Jag ska själv ödelägga landet... Då ska landet få gottgörelse för sina sabbater under hela den tid... ni är i era fienders land [Babyloniska fångenskapen]... Hela den tid det ligger öde ska det hålla sabbat och få den vila det inte fick på era sabbater, då ni bodde där. (3 Mos 26:32-35) Det Förlovade landets ödeläggelse under de 70 åren i Babylonien var alltså en *kompensation* för de uteblivna sabbatsåren, och då fick landet verkligen vila.

Nu till matematiken. *Gottgörelsetiden* mellan templets invigning och hemkomsten från Babylonien är 500 år, vilket innebär att den innehåller tio jubelårsperioder på 50 år vardera. Varje sådan jubelårsperiod har sju sabbatsår. Det ger totalt 70 sabbatsår som behöver gottgöras vilket är den exakta längden av fångenskapen. Gud är exakt. Igen!

Koresh påbud
Hemkomst (året efter)

Pilen beskriver två händelser separerade med några månader:

1. Koresh påbud: Fångenskapens slutpunkt är när kungen *Koresh* från Persien (som just övertagit Babyloniens roll som världsledare) utfärdade ett påbud om att judarna skulle få återvända hem till Jerusalem och bygga upp dess tempel: Så säger Koresh, kung av Persien: Herren... har befallt mig... Den bland er som tillhör hans folk [israeliterna] ska bege sig upp till Jerusalem i Juda för att bygga upp Herrens, Israels Guds hus [templet], och hans Gud ska vara med honom. (Esra 1:2-3)

Vad menar Koresh med att "Herren har befallt mig"? För ett svar går vi till en mäktig profetia i Jes 44:28: Jag [Herren] är den som säger om Koresh: "Han är min herde, han ska fullborda allt jag vill. Han ska säga om Jerusalem: Det ska byggas upp, och till templet: Din grund ska bli lagd på nytt." Koresh är alltså namngiven trots att profetian uttalades mer än 100 år innan han ens var född! Strax därefter bekräftar Jesaja att detta inte är en tillfällighet: Så säger Herren till sin smorde [Koresh]... Jag ska gå framför dig... för att du ska inse att jag är Herren som kallar dig vid ditt namn. (Jes 45:1-3)

(Koresh kallas för både Guds herde och Guds smorde eftersom han är en profetisk förebild för Jesus som också befriar Gudsfolket.) Den judiske historieskrivaren Josefus berättar att Koresh blev medveten om sitt uppdrag att befria judarna genom profetian i Jesaja bok. Det kan ha varit profeten Daniel som förmedlade denna judiska profetia till perserkungen. Han befann sig ju i det babyloniska hovet som övertogs av perserna. Man kan ana kungens förvåning när han hör Jesajas förutsägelse och utropar "*det är ju jag som ska uppfylla denna profetia!*".

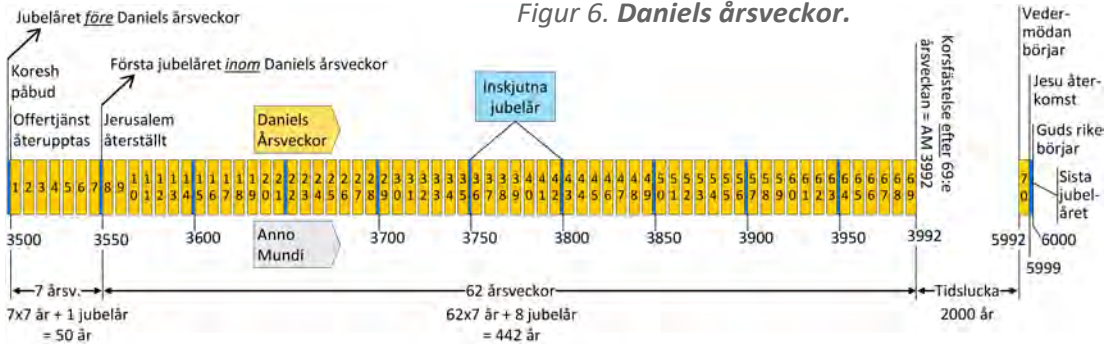
Daniel deporterades till Babylonien som en ung man och fick därför personligen uppleva hela den 70-åriga fångenshetsperioden. Han studerade Skrifterna med stor iver, och mot slutet av perioden kom han **att i skrifterna lägga märke till det *antal år som enligt Herrens ord till profeten Jeremia [Jer 25:11 ovan] skulle fullbordas för Jerusalems ödeläggelse, nämligen 70 år*** (Dan 9:2). Han förstod att tiden för frigivningen var nära, och han visste att ett villkor för att Gud skulle föra tillbaka sitt folk var att bekänna både sina egna och folkets synder (enligt 3 Mos 26:40). Därför gjorde han just det: **Jag fortsatte tala och be och bekänna *min synd* och mitt folk *Israels synd***. (Dan 9:20) Då händer något förbluffande: **Medan jag ännu talade i min bön kom Gabriel till mig i flygande hast... undervisade mig och sade till mig: "Daniel... Redan när du började be gick ordet ut.** (Dan 9:21-23) Tajmingen är uppenbarligen viktig här. "Ordet" som "gick ut" var det påbud Koresh utfärdade om folkets befrielse, och det kom *samtidigt* som Daniel började be och bekänna, vilket var ett villkor för samma befrielse. Ibland kommer bönesvaret omedelbart!

2. Hemkomsten från Babylonien räknas dock inte från Koresh påbud utan från den stund de första judarna återvänt till Jerusalem och återupptagit offertjänsten: **Den första dagen i sjunde månaden började de offra brännoffer åt Herren.** (Esra 3:6) Anledningen till att datumet är så exakt angivet är att då infaller det bibliska *nyåret* (basunhögtiden, 3 Mos 23:24), och i detta fall är det startpunkten för nästa fas i frälsningshistorien. Den uppenbaras profetiskt genom *Daniels 70 årsveckor* som alla sträcker sig från nyår till nyår. Året för starten av den första årsveckan är 3500 AM (se figur 4) vilket är *exakt* i mitten av bibelkronologins 7000 år.

Det är exakt det vi nu ska göra. Vi ska studera *Daniels årsveckor* som finns i Dan 9:24-27 (se figur 6):

Figur 6. Daniels årsveckor.

70 veckor är bestämda...

Varje sådan *årsvecka* består av sju år där ett år definieras som ett varv runt solen. Årsveckorna är desamma som i Moselagens jordbrukscykel (3 Mos 25:3-11), och precis som där *måste ett jubelår läggas till efter var sjunde av Daniels årsveckor* (jämför figur 2). Hela 70-veckorsperioden rymmer därför tio sådana inskjutna jubelår, och hela periodens längd blir 500 år (70 veckor á 7 år + 10 jubelår). Dessa adderade jubelår finns som blå streck i figur 4 och 6, och de är helt avgörande för att bibelkronologin ska stämma. Som vi sett börjar och slutar årsveckorna vid Bibelns nyår (basunhögtiden) som infaller på hösten.

- **... över ditt folk... för att göra slut på överträdelse...**
Behandlas i perioden *Tidslucka i årsveckorna*.
- **Från det att ordet gått ut om att Jerusalem ska återställas och byggas upp...**
Här definieras starten av 70-veckorsperioden. "Ordet" finns definierat ett par verser före (Dan 9:23) där ängeln sa till Daniel att **redan när du började be gick ordet ut**, och vi såg tidigare att det syftar på Koresh påbud om att den babyloniska fångenskapen var slut. Vi har också sett att den första årsveckan inte startade omedelbart, utan först när de hemvändande judarna hunnit hem till Jerusalem och återinfört offerttjänsten.
- **... till dess att den Smorde Fursten kommer, ska det gå **7 veckor** och **62 veckor**. Gator och vallgravar ska byggas upp igen.**
Här nämns två tidperioder och två händelser. "Den Smorde Fursten" är Messias, och han "kommer" (första ankomsten) vid slutet av båda perioderna tillsammans, det vill säga i den 69:e veckan. "Gator och vallgravar ska byggas upp igen" avser Jerusalems återuppbyggande efter babyloniernas förstörelse, och det sker efter den sjunde veckan eller efter 49 år. Här får vi dock inte glömma att skjuta in det första jubelåret vilket innebär att staden är återbyggd 50 år efter Koresh påbud.
- **Men efter de **62 veckorna** ska den Smorde förgöras, helt utblottad.**
Detta sker vid Jesu korsfästelse som därför inträffar efter den 69:e veckan (de 7 första är underförstådda), dvs efter 69 x 7 + 9 jubelår (se figur 6), eller *efter* totalt 492 år. Ordet "efter" är väsentligt för att bibelkronologin ska stämma exakt, och det är därför som händelsepilen för korsfästelsen i figur 4 pekar en bit in i nästa period.

- Och staden och helgedomen ska **förstöras** av folket till en furste som kommer. Detta händer efter korsfästelsen och refererar till förstörelsen av Jerusalem och det andra templet som skedde 70 e.Kr. "Folket" var romarna och deras "furste" (befälhavare) var Titus.
- Men **slutet** kommer som en störtflod. Ända till slutet ska det råda krig. Förödelse är fast beslutet. Han ska stadfästa ett förbund med de många under **en vecka**. Profetian har nu kommit till den 70:e och sista årsveckan, och vi ska strax se att den inte följer direkt efter den 69:e veckan. Den är ännu framtida och kallas också för *vedermödan*. Efter den sista årsveckan måste också det tionde och sista jubelåret läggas till.

Tidslucka i
årsveckorna
2000 år

De 70 årsveckorna är bestämda över ditt [Daniels] folk och över din heliga stad (Dan 9:24). Det betyder att de endast är avsedda för judarna och för Jerusalem. Idag är dock judarna utspridda över jorden i diasporan, och evangeliet

sprids primärt bland hedningarna. Detta kommer dock att förändras under vedermödan när judarna på nytt blir Guds huvudfokus. Men till dess står "den profetiska klockan" stilla för Israel, och därför finns det ett tidsuppehåll mellan den 69:e och den 70:e årsveckan, då klockan åter kommer att ticka igång.

Det finns några olika sätt på vilka vi kan sluta oss till att tidsluckan måste finnas:

- De 70 veckorna är bestämda... för att göra slut på överträdelse, försegla synder, försona skuld, föra fram en evig rättfärdighet, fullborda syn och profetia och smörja den Allraheligaste (Dan 9:24). Eftersom åtminstone några av dessa händelser kommer att inträffa i samband med Jesu återkomst är de ännu framtida. Men den 69:e veckan har redan passerat, och därför måste det finnas ett tidsuppehåll mellan den 69:e och den 70:e veckan.
- Dan 9:26 beskriver en sekvens av tre händelser: Efter de 62 [+7] veckorna 1) **ska den Smorde förgöras...** Och 2) **staden och helgedomen ska förstöras...** Men 3) **slutet kommer som en störtflod**. Från historien vet vi att 2) **Jerusalem föll** 40 år efter 1) **korsfästelsen** (efter vecka 69) men före 3) **slutet** (i vecka 70). Därför måste tidsluckan vara minst så lång.

I verkligheten är tidsluckan 2000 år. Det framgår av det tidigare citerade stället från Hosea: **Jag går min väg, jag återvänder till min boning** [Jesu himmelfärd] **tills de erkänner sin skuld och söker mitt ansikte** [judarnas omvändelse i sluttiden]... **Efter två dagar** [motsvarar 2000 år] **gör han oss levande igen** [uppståndelsen vid återkomsten], **på tredje dagen låter han oss uppstå**, så att vi får leva inför hans ansikte [i Guds rike]. (Hos 5:15-6:2)

Alternativt kan de 2000 åren beräknas som en summa av två andra tidsperioder som nu följer:

**Apostla-
tiden****40 år**

Perioden startar vid den 69:e årsveckans slut vid basunhögtiden på hösten. Då förutsäger Jesus sin död, uppståndelse och himmelfärd med orden **jag går bort** (Joh 8:21), och det sker sex månader före Hans korsfästelse på påsken på våren. (Därför kan vi sluta oss till att **efter de 62 [+7] veckorna ska den Smorde förgöras** i Dan 9:26 betyder "sex månader därefter".) Perioden slutar vid andra templets förstörelse under romarna.

Periodens längd på 40 år framkommer ur profeten *Jonas tecken* som Jesus refererar till när Han säger: **Liksom Jona var i den stora fiskens buk i tre dagar och tre nätter, så ska Människosonen vara i LANDETS HJÄRTA i tre dagar och tre nätter.** (Matt 12:40) Jonas tecken var **för folket i Nineve** (Luk 11:30), och det löd: **Om 40 dagar ska Nineve förstöras** (Jona 3:4). Det gäller alltså 1) en stads 2) förstörelse 3) efter 40 dagar. När Jesus applicerar tecknet på sin samtid blir de tre komponenterna 1) staden tillhörande **ett ont och trolöst släkte** (Matt 12:39), dvs Jerusalem, som 2) ska förstöras, dvs av romarna, 3) efter 40 dagar, dvs 40 år senare. Här motsvaras alltså en profetisk dag av **ett år** (och inte *tusen* år) vilket är en annan ofta använd profetisk växlingskurs i Skriften (t ex i 4 Mos 14:34 och Hes 4:5). I klartext varnar Jesus för att *Jerusalem kommer att förstöras om 40 år* vilket är exakt vad som skedde när romarna pulvriserade staden.

På motsvarande sätt som Jona predikade under 3 dagar (Jona 3:3) så predikade Jesus "tre dagar och tre nätter" under korsfästelseveckan, och det skedde "i landets hjärta" som är Jerusalem. Här varnade Han för domen över staden (t ex i Matt 23:37-39 och Luk 21:6) under *exakt tre dygn*, från en måltid på lördagskvällen (Joh 12:1-11) till en annan måltid på tisdagskvällen (Mark 14:3). Det var under den senare måltiden som **Judas Iskariot... gick bort till översteprästerna för att utlämna Jesus** (Mark 14:10), vilket sannolikt var den direkta orsaken till att Jesus inte längre öppet kunde predika domen.

Många bibelöversättningar ersätter det ordagranna "landets hjärta" i Matt 12:40 med "jordens inre" eller liknande, vilket leder tankarna till Jesu tid i graven. Av flera orsaker är detta en olycklig tolkning: 1) Jesu var inte "tre dagar och tre nätter" i graven utan bara från fredag eftermiddag till söndag morgon. 2) Tecknet var "för folket i Nineve", men de visste ingenting om Jona tid i en fiskmage. 3) Tecknet är adresserat till "ett ont och trolöst släkte", medan uppståndelsen bara bevittnades av troende människor (Joh 14:19, 1 Kor 15:4-8). 4) "Liksom Jona... så ska Människosonen" avser sannolikt den vånda de båda männen måste ha känt i sina respektive situationer. Men Jesus var död i graven och kan därför inte ha känt någon sådan vånda.

**Dia-
sporan****1960 år**

Moselagen varnar upprepade gånger för vad som kommer att hända med Gudsfolket om de inte följer Guds bud, tex: **Ni ska ryckas bort ur det land som ni är på väg till för att ta i besittning. Herren ska sprida ut dig bland alla folk.** (5 Mos 28:63-64) Varningen har verkställts genom två "exiler", den *babyloniska fångenskapen* och *diasporan* vilken ännu pågår. Bibeln innehåller många analogier mellan dessa exiler, och en av dem hjälper oss räkna ut längden på diasporan: **Jag ska vända mitt ansikte mot er, och ni ska bli slagna av era fiender** [avser första exilen]... **Om ni trots detta inte lyssnar till**

mig, ska jag tukta er sjufalt värre [avser andra exilen]. (3 Mos 26:17-18) Vi vet redan att den första exilen varade i 70 år så "sjufalt värre" blir 490 år. Varningen förekommer dock **4 gånger** (den upprepas i verser 21, 24 och 28), vilket innebär att Gud kommer att tukta judarna i 490 år inte bara en gång, utan 4 gånger. Och 4 x 490 är 1960 år.

Veder-
mödan

7 år

Sista
årsveckan

Daniels 70:e årsvecka kallas också för *vedermödan*, och den börjar liksom alla andra årsveckor på det bibliska nyåret och pågår under sju år. Jesus förvarnar om att det kommer att bli en mycket svår tid: **Då ska det bli en så stor nöd/VEDERMÖDA att något liknande aldrig förekommit från världens begynnelse och ända fram till nu.** (Matt 24:21) Denna sista årsvecka är en profetisk parallell till den första årsveckan på åtminstone två sätt:

- Båda årsveckorna startar när Gudsfolket återvänt till Jerusalem efter en exil. Den första veckan startade när man kommit från Babylonien (Esra 1-3), och den sista veckan kommer att starta när återsamlingen efter diasporan är fullbordad. Den finns rikligen profeterad tex: **Jag ska hämta er från folken och samla er från alla länder och föra er till ert land.** (Hes 36:24)
- Båda årsveckorna initieras av att offerttjänsten återupptas. Den första veckan inleddes med **brännoffer** (Esra 3:3), och vi har redan sett att denna händelse finns noggrant tidsbestämd till det bibliska nyåret (Esra 3:6). Att också den sista veckan kommer att inledas med offer förstår vi från slutet av Daniels 70-veckorsprofetia: **Han [Gud] ska stadfästa ett förbund med de många under **en vecka [den 70:e]**, och **mitt i veckan ska han [Antikrist] avskaffa slaktoffer och matoffer.** (Dan 9:27, där översättningen tycks säga att de två "han" är samma person vilket saknar stöd i grundtexten.) Ett "stadfästande" innebär att det är ett befintligt förbund, och ett "avskaffande" av offer innebär att förbundet innehåller en offertjänst. Därför är det Gud som stadfäster Moseförbundet och Antikrist som avskaffar det en halv årsvecka (3,5 år) senare.**

Att offra kräver ett altare men inte nödvändigtvis ett komplett tempel. Vid den första årsveckan fanns inget tempel när offrandet inleddes: **De började offra brännoffer... trots att grunden till Herrens tempel ännu inte var lagd.** (Esra 3:6) Om detta kommer att gälla även för den sista årsveckan är oklart, men nästa tempel måste i vilket fall stå färdigt när offertjänsten avskaffas i mitten av vedermödan (enligt ovan). Då kommer nämligen Antikrist att **orena helgedomen [= templet]... avskaffa det dagliga offret och ställa upp förödelsens styggelse.** (Dan 11:31)

Vedermödan innebär alltså en tid av nationell omvändelse för judarna under Moseförbundet, ett förbund som Gud aldrig upphävt. Jesus sa själv att Han inte kommit för att upphäva lagen eller profeterna... **Innan himmel och jord förgår ska inte en bokstav, inte en prick i lagen förgå** (Matt 5:17-18), där uttrycket "himmel och jord förgår" alltid syftar på återkomsten i Bibeln. Naturligtvis kan varje individ låta sig **friköpas från lagens förbannelse** (Gal 3:13), men som nation kommer Israel att

omvända sig först i slutet av vedermodan, då Gud **över Jerusalems invånare utgjuter nådens och börens Ande, så att de ser upp till honom som de har genomborrat** (Sak 12:10). **Det är så hela Israel ska bli frälst.** (Rom 11:26)

Jesu återkomst

Jesu återkomst är tillsammans med Hans död och uppståndelse de viktigaste händelserna i bibelhistorien. Återkomsten kommer sannolikt att ske på den bibliska högtiden *försoningsdagen* som infaller på hösten. Hur kan vi veta det?

Herrens högtider finns definierade i 3 Mos 23. De avspeglar historiska skeenden, men de är också profetiskt framåtblickande mot kommande händelser i Guds frälsningsplan. *Vårhögtiderna* påsk och pingst speglar Jesu död/uppståndelse respektive Andens givande (och de har redan inträffat), medan *hösthögtiderna* speglar Jesu återkomst och Guds rike (och de är ännu framtida). Eftersom vårhögtidernas profetiska förutsägelser uppfylldes på samma datum som motsvarande högtider firades, så finns det anledning att anta att också hösthögtidernas uppfyllanden kommer att ske på "rätt" datum.

Försoningsdagen är en sådan hösthögtid, och dess symbolik (beskriven i 3 Mos 16) pekar framåt mot Jesu återkomst. Namnet avslöjar att det var en dag för förlikning med Gud, och endast på denna dag fick översteprästen närma sig Gud genom att gå in i det allra heligaste i templet (3 Mos 16:29-33). Dessutom förknippas återkomsten ofta med basunstötter (tex i 1 Tess 4:16), och på jubelår (då Jesus kommer) skulle man blåsa i basun på just försoningsdagen (3 Mos 25:9).

En annan hösthögtid är *basunhögtiden*, och som vi tidigare sett utgör den också det bibliska nyåret där alla årsveckor börjar. Den infaller i ***sjunde månaden på första dagen***, medan försoningsdagen infaller ***på tionde dagen i samma sjunde månad*** (3 Mos 23:24,27), vilket betyder att det går tio dagar mellan dem. (Att nyåret infaller i den sjunde månaden förklaras av att det parallellt med det civila året finns ett högtidsår som börjar i första månaden enligt 2 Mos 12:2.) I den judiska traditionen kallas denna period för *tio dagar av bävan*, och de är avsedda för självrannsakan och omvändelse inför försoningsdagen.

Slutsatsen blir att det förflyter tio dagar mellan vedermodans slut (på basunhögtiden) och Jesu återkomst (på försoningsdagen). En sådan tidslucka framgår också av en jämförelse mellan två bibelställen (där **blåmarkerat** visar att det är samma händelser som avses):

- **I de *dagarna* [plural!], efter den *nöden* [vedermödan], ska solen förmörkas och månen inte längre ge sitt sken... Då ska man se *Människosonen komma* [återkomsten] **bland molnen.** (Mark 13:24-26)**
- **Solen ska vändas i mörker och månen i blod innan *Herrens dag* [återkomsten] kommer, den stora och skrämmande.** (Joel 2:31)

Sevansen är alltså *vedermödans slut* > *mörker* > *Jesu återkomst*. Uppenbarelsboken beskriver alltid Guds **vrede** i samband med återkomsten (6:17, 11:18, 14:19, 19:15), och denna vrede kommer att ha sin klimax under dessa tio dagar. Förutom de förmörkade

himlakropparna innebär de total kaos på jorden, och det är under dessa dagar som människor **gömde sig i hålor och bland bergens klippor, och sade till bergen och klipporna: Fall över oss och göm oss... för Lammets vrede!** (Upp 6:15-16)

(Det som sagts i avsnittet *Jesu återkomst* bygger mer på antaganden än övrigt innehåll i detta dokument, men det ska betonas att avsnittet ligger vid sidan av bibelkronologin och påverkar därför inte dess trovärdighet.)

Vedergällningens år
1 år
Sista jubelåret

Eftersom ett jubelår ska skjutas in efter var sjunde av Daniels årsveckor måste även den 70:e veckan efterföljas av ett sådant år. Det är det 120:e jubelåret sedan skapelsen, och Jesus kommer alltså tillbaka tio dagar in på detta år, på försoningsdagen. Resten av året behövs för att sanera jorden efter alla krig och miljökatastrofer som den sista tiden fört med sig. Dessutom kommer templet sannolikt att behöva rensas från den **förödelsens styggelse** (Matt 24:15) som Antikrist placerat där.

Jesaja ger året två helt olika benämningar: **Dagen kommer för Herrens hämnd, ett vedergällningens år** då han utför Sions sak (Jes 34:8) och **Hämndens dag** var i mitt hjärta och **året för min återlösning** hade kommit (Jes 63:4). Skillnaden i perspektiv beror på vilken grupp man tillhör. För Guds fiender innebär det dom och för Guds vänner innebär det befrielse.

Guds rike

1000 år

Guds rike är det sabbatsmillennium som profetiskt avspeglar den sjunde skapelsedagen, och genom det fullgör Gud sitt förbund med Abraham där Han lovar honom ett *jordiskt* land (1 Mos 13:15). Landet specificeras till och med till sina geografiska gränser (1 Mos 15:18-21).

Löftesmottagare är Abraham och hans **AVKOMMA** (1 Mos 17:8) vilken Paulus definierar som **Kristus** (Gal 3:16) tillsammans med alla som **tillhör honom** (Gal 3:29). Abraham fick dock aldrig se löftet infriat (Apg 7:5), och orsaken är att han och hans avkomma *tillsammans* ska ärva det utlovade landet (Hebr 11:40). Det kommer att ske när Jesus kommer tillbaka och upprättar Guds rike. Först då har Gud uppfyllt sitt löfte till Abraham (med avkomma), och därför markerar Guds rike slutmålet för hela Guds frälsningsplan.

Gudsrikets längd finns entydigt specificerad sex gånger i Upp 20, till exempel: **De som har del i den första uppståndelsen** [vid Jesu återkomst]... **ska vara Guds och Kristi präster och regera med honom** [i Guds rike] **i tusen år**. (v.6)

Evighet

∞ år

Efter (eller i slutet av) Guds rike följer den *yttersta domen*: **Jag såg en stor vit tron och honom som satt på den... Och de döda dömdes**. (Upp 20:11-12) Sedan tar *evigheten* vid. Bibeln säger inte så mycket om detta framtida tillstånd, men det finns några ledtrådar: **Sedan kommer slutet, när [Kristus] överlämnar riket åt Gud Fadern sedan han gjort slut på varje välde, varje makt och kraft... Som den sista fienden berövas döden sin makt... Då ska Sonen själv underordna sig den som har lagt allt under honom, så att Gud blir allt i alla**. (1 Kor 15:24-28)

Jubelårsverifiering

Bibelkronologin bevisar sig själv. Den har en *intern* verifiering som består av att summeringen av åren från skapelsen och framåt har en sidoeffekt, nämligen att viktiga bibliska händelser (värda att fira) hamnar på jubelår. Det bekräftar att vi räknat rätt.

Nedan listas händelser som infaller på jubelår. (Kom ihåg att jubelår inträffar vart 50:e år och avslutar därför respektive period i figur 4. Till exempel sker Abrahams födelse på det 40:e jubelåret som är på det *2000:e året AM* eller *år 1999 AM.*):

- **Abrahams födelse**, 40:e jubelåret.
- **Isaks födelse**, 42:e jubelåret.
- **Josefs födelse**, 45:e jubelåret. (Visas inte här.)
- **Uttåget ur Egypten**, 50:e jubelåret.
- **Kanaan intaget**, 51:a jubelåret. (Visas nedan.)
- **Davids förbund**, 59:e jubelåret. (Kräver dock vissa antaganden.)
- **Första templet färdigställt**, 60:e jubelåret.
- **Koresh påbud**, 70:e jubelåret.
- **Andra templet färdigställt**, 71:a jubelåret.
- **Jesu återkomst**, 120:e jubelåret.

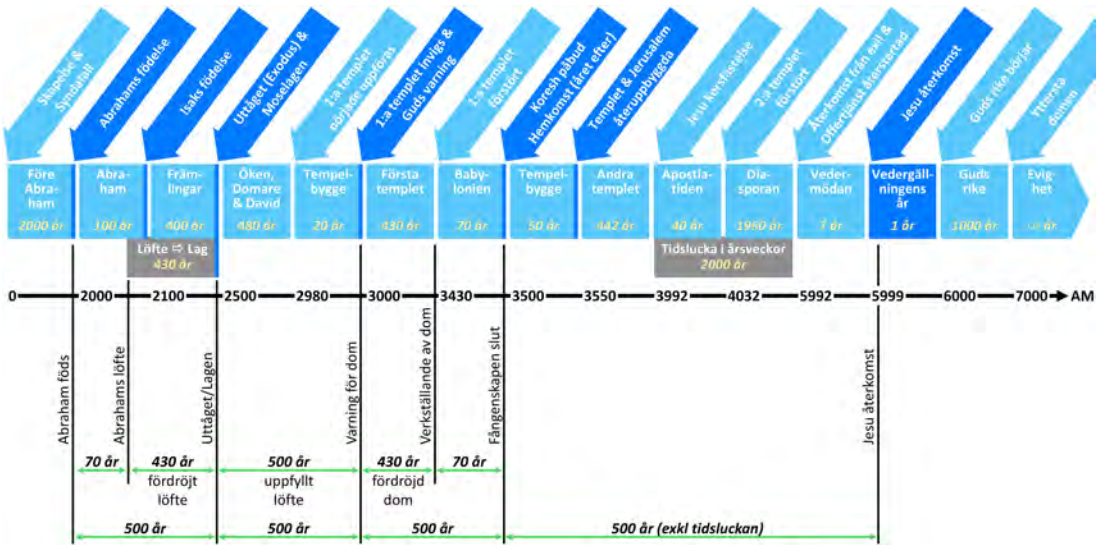
Dessutom är två av jubelåren inte bara jubelår utan mycket speciella sådana. Det första av dessa är det 50:e, och då skedde uttåget ur Egypten, korsandet av Röda havet och mottagandet av Moselagen. Många betraktar det som den israelitiska nationens födelse och därför den viktigaste händelsen av dem alla. Och eftersom en jubelårsperiod är 50 år blir detta *jubelårens jubelår*. Gud håller i taktpinnen här!

Det andra speciella jubelåret är det 70:e när Koresh påbud avslutade den babyloniska fångenskapen. Gud hade lovat att **när 70 år har gått för Babel ska jag... föra er tillbaka** (Jer 29:10), och detta löfte uppfylls i dubbel bemärkelse. Återkomsten sker efter 70 kalenderår och på det 70:e jubelåret. Guds järnkoll igen!

Nu finns det visserligen andra viktiga händelser som *inte* infaller på jubelår, och en kritiker skulle kunna hävda att eftersom dessa bryter mönstret så handlar resten bara om tillfälligheter. Men en sådan invändning gäller bara om det inte finns rationella förklaringar till varför Gud valt att inte lägga dem på jubelår. Och det finns det:

- **Jesu uppståndelse** (år 3992 AM) sker inte på ett jubelår. Orsaken är att bibelkronologins primära målgrupp är judarna, och för dem är inte uppståndelsen viktig eftersom de (som nation) inte betraktar Jesus som den utlovade Messias. Eller rättare sagt, de har inte insett uppståndelsens vikt ännu.
- **Det nya förbundet** instiftades inte på ett jubelår. Det beror på att det inte sjösattes under ett enskilt år utan under en fyrtioårsperiod från pingsten 3992 AM (då Anden gavs) till templets förstörelse 4032 AM (då man tvingades avbryta det gamla förbundets offertjänst).

- **Abrahams förbund** (2070 AM) ingicks inte på ett jubelår. Men händelsen är en del av ett annat mönster av symmetrier (figur 7), och om den skulle ha inträffat på ett jubelår så skulle dessa regelbundenheter gå till spillo. Symmetrierna är kanske Guds sätt att autentisera bibelkronologin ytterligare?

Figur 7. *Symmetrier i bibelkronologin.*

(I figur 7 finns en grå period "Löfte => Lag" som inte definierats tidigare. Den kommer från Gal 3:16-17: Löftena [= förbundet] till Abraham... kan inte upphävas av lagen som kom 430 år senare. "Lagen" gavs samma år som uttåget ur Egypten vilket skedde 500 år efter Abrahams födelse. Alltså fick Abraham sitt löfte när han var 70 år gammal.)

Någon har invänt att eftersom Abrahams födelse är beräknad med ett statistiskt antagande (att ett halvår ska dras av i snitt för patriarkernas faderskapsåldrar) så kan det inte bevisas att han är född på ett jubelår. Och om han inte är det så spårar hela jubelårsberäkningen ur eftersom fortsättningen kommer med 50-årspuls från Abrahams födelse. Men resonemanget faller på att jubelårsberäkningen inte är förankrad i *skapelsen* utan i *firandet* av det första jubelåret. Det skedde när erövringen av Kanaans land var *färdig* enligt Guds instruktion i 3 Mos 25:2-10: När ni kommer in i det land som jag ger er... Då ska du... helga det femtionde året... Det ska vara ett jubelår för er. Vi vet alltså att Abraham är född på ett jubelår, inte genom att räkna *framåt* från *skapelsen* (vilket kräver ett statistiskt antagande), utan genom att räkna *bakåt* från det första jubelårsfirandet (vilket är entydigt definierat i Skriften).

Den grå rutan *jubelårssynkronisering* i figur 4 visar att tiden mellan Abrahams födelse och erövringens fullbordan (när det första jubelåret skulle firas) är 550 år. De första 100 åren är fram till Isaks födelse, och de övriga 450 åren definieras av Apg 13:17-20: Israels Gud, utvalde våra fäder... De bodde som främlingar i Egypten... Han förde dem ut därifrån, och under 40 år bar han dem i öknen. Han utrotade sju folk i Kanaans land och gav deras land i arv åt sitt folk. Allt detta tog omkring 450 år. (Apg 13:17-20) Perioden

börjar när Gud ”utvalde våra fäder” vilket innebär Isaks födelse. (Abraham själv räknas aldrig som utvald i Paulus terminologi eftersom han hade andra icke-utvalda söner, Rom 9:7) Perioden slutar när Gud ”utrotat sju folk” och ”givit judarna deras land”, det vill säga när erövringen var klar. Detta är inte samtidigt med erövringens start (då Jeriko stormades). Gud säger själv att **jag ska inte driva undan dem** [folken i Kanaan] **för dig på ett enda år... Steg för steg ska jag driva bort dem för dig.** (2 Mos 23:29-30) Det går till och med att räkna ut att intagandet tog 10 år eftersom 40 av de 50 åren mellan uttåget och erövringens färdigställande (se figur 4) tillbringades i öknen.

Datumet för Jesu återkomst

Figur 4 visar att Jesus kommer tillbaka år 5999 *efter skapelsen*. Det är naturligtvis en ointressant siffra så länge vi inte kan konvertera den till vår gregorianska kalender som räknar år *efter Kristus*. Låter det sig göras? Ja, men bara om vi lämnar den säkra bibliska grunden och blandar in ett årtal från den sekulära historien.

Det gäller att hitta en händelse som finns daterad både bibliskt och sekulärt, och använda den som en synkroniseringspunkt mellan de båda kalendrarna. Den senast inträffade händelsen är den tillförlitligaste eftersom osäkerheten i sekulär datering växer med åldern. Därför väljer vi templets förstörelse under romarna som inträffade 4032 AM bibliskt och 70 e.Kr. sekulärt. Återkomsten år 5999 AM sker därför 1967 år efter förstörelsen. Läger vi samma siffra till 70 e.Kr. kommer vi fram till 2037 e.Kr. Detta resultat måste dock justeras eftersom Bibelns nyår inträffar cirka tre månader före den gregorianska kalenderns nyår. När Jesus kommer på försoningsdagen tio dagar in på 5999 AM, så har det gregorianska året ännu inte hunnit slå över till 2037 e.Kr. Jesus kommer därför på försoningsdagen år 2036 e.Kr. Vedermodan börjar sju år dessförinnan, det vill säga 2029 e.Kr.

Det kan inte nog betonas att detta årtal är framräknat med antagandet att templet förstördes år 70 e.Kr, en uppgift som inte går att finna i Bibeln. *En osäkerhet i detta årtal ärvs därför som en osäkerhet i årtalet för Jesu återkomst.* Historiska experter är inte heller helt eniga, men det kan inte skilja sig med mer än ett eller kanske två år.

Nu då?

Refererande till den sista tiden säger Jesus att vi ska **lära av en jämförelse med fikonsträdet. Redan när kvisten blir mjuk och bladen spricker ut vet [vi] att sommaren är nära** (Matt 24:32). Den uppmärksamme inser att denna tid är nu. Människor har ångest inför klimatet, corona, krigen, inflationen, energikrisen, könsdysforin och den lavinartade ökningen av våldet. Man känner rädsla, förvirring, hopplöshet, och eftersom människan är obotligt religiös tar hon till ett i det närmaste rituellt beteende för att betvinga ondskan. Det kan gälla klimatkompensering, könsoperationer, handtvättar, utsläppsrätter, vacciner, prideparader, miljöaktivism och inte minst ”utbildning” av oss medborgare. Och alldeles oavsett om sådana handlingar är effektiva eller inte så kan de inte rädda världen. De blir pseudo-frälsare som skymmer sikten för den verkliga Frälsaren. Men som kristna har vi det ovärderliga privilegiet att ha facit i

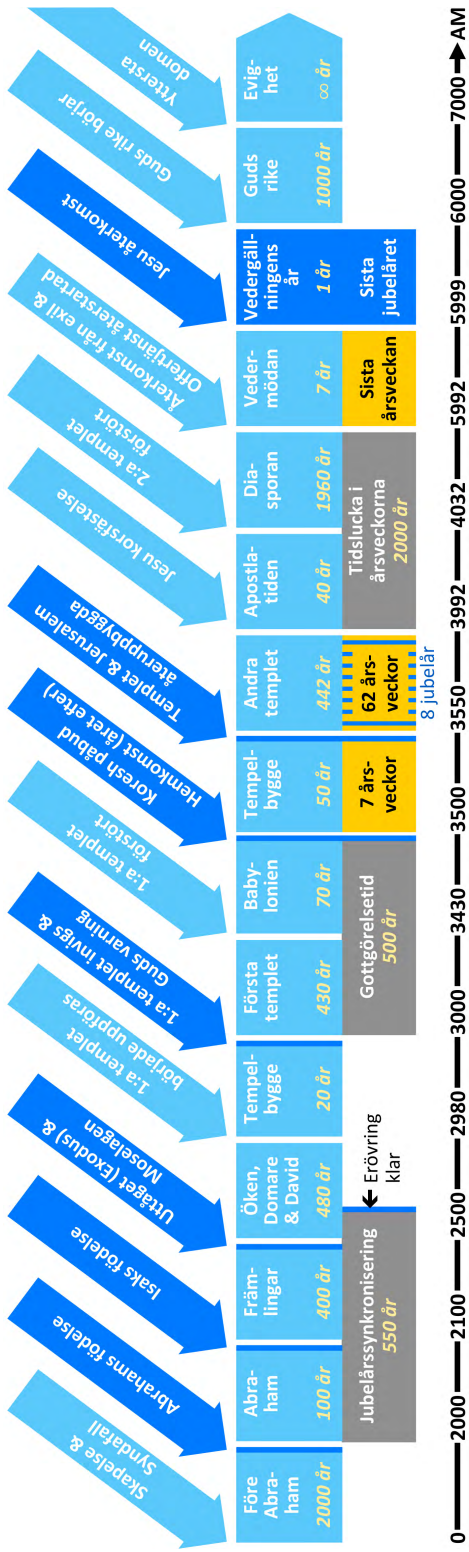
hand gällande världsutvecklingen. Vi känner *personligen* Honom som kommer att sätta ner foten och börja **styra med järnspira** (Upp 19:15). Vårt jobb är att berätta för våra sargade medmänniskor om *Lösningen* som kommer att sätta stopp för eländet. Så låt oss passa på medan vi ännu har chansen! **Så länge dagen varar måste vi göra hans gärningar... Natten kommer då ingen kan arbeta.** (Joh 9:4)

Men Jesus säger också att **allt detta är bara början på födslovåndorna** (Matt 24:8). Det kommer att bli mycket värre innan det blir bättre! Det kommer att bli så illa att Jesus finner det nödvändigt att varna för ett stort avfall under vedermodan. Han profeterar om att många kristna kommer att bli **hatade** och till och med **dödade** för Jesu namns skull. **Falska profeter kommer att träda fram och bedra många** och därför kommer **kärleken att kallna** och **många komma på fall** (Matt 24:9-12). *Ingen av oss är immun mot ett sådant avfall*, och därför måste vi omedelbart börja förbereda oss. Det räcker inte längre med att mumla med i trosbekännelsens "därför igenkommande till att döma levande och döda". Alla kommer inte ur vedermodan med det eviga livet i behåll, utan **endast den som håller ut till slutet ska bli frälst** (Matt 24:13).

Paulus jämför den kamp som ligger framför oss med en idrottstävling och uppmanar till hårdträning: **Vet ni inte att av alla löparna som springer på arenan är det bara en som får priset? Spring så att ni vinner det... Jag springer alltså inte utan att ha målet i sikte.** (1 Kor 9:24-26). En löpare kan disponera sitt lopp och pressa ur sina sista krafter endast genom att veta exakt var mållinjen går. Detsamma gäller kristna, och därför är kunskapen om tidpunkten för Jesu återkomst, då loppet är över, ovärderlig. Varför skulle Bibeln uppmana oss till en idrottsmans disciplin men samtidigt undanhålla oss avgörande information om kampens varaktighet?

Vi står inför nästa fas av Guds frälsningsplan för människan och jorden. Det är dags att börja förbereda världshistoriens största händelse!

Bibelkronologin

Figur 4

Den dagen eller stunden känner ingen: inte himlens änglar, inte ens Sonen, ingen utom Fadern.

Betyder detta bibelcitat att Jesu återkomst kommer att ske överrumplande och utan förvarning? Ja, men bara för de oförberedda. De kloka förbereder sig genom att ta reda på när Jesus kommer tillbaka. Häftet är till för dem som vill tillhöra denna grupp. Det visar:

- **Att vi kan veta när Jesus kommer tillbaka.**
En noggrann analys av Bibelns texter visar att kunskapen om återkomsten ökar när vi närmar oss den sista tiden. Denna tid är nu!
- **Varför vi kan veta när Jesus kommer tillbaka.**
Den sista tiden före återkomsten kommer att bli mycket tuff, och Jesus varnar för ett stort avfall. Att veta hur länge det är kvar kan bli avgörande för att orka hålla ut.
- **Hur vi kan veta när Jesus kommer tillbaka.**
Guds frälsningsplan stäcker sig över sju millennier, och samtliga dessa 7000 år går att spåra i Bibeln. Många viktiga händelser går därför att datera, och återkomsten är en av dem.
- **När Jesus kommer tillbaka.**
Återkomsten kommer att ske 5999 år efter skapelsen.

Beräkningarna grundar sig uteslutande på biblisk data: ingen sekulär historia (som är osäker), inga astronomiska händelser (som är tvetydiga) och inga personliga uppenbarelser (som är subjektiva).

En omräkning av återkomståret till *år efter Kristus* kräver dock införandet av ett sekulärt datum. För detta används Jerusalems förstörelse år 70 e.Kr, en tidsuppgift som inte finns i Bibeln.